

บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
The Roles of Student Support System Management of School
Administrators under the Songkhla Primary Educational
Service Area Office 3

¹กมลชนก มหารักษ์ิต, ²อัทธิ์ ฉัฐญาวรกุล

¹Kamonchanok Maharasit, ²Att Chatthayaworakul

^{1,2}สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

^{1,2}Educational Administration, Faculty of Education, Songkhla Rajabhat University

¹Corresponding author, e-mail: kamolchanok0749@gmail.com

Received: March 31, 2026; Revised: April 15, 2026; Accepted: April 20, 2026

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำนวน 331 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิอิงตามขนาดสถานศึกษา เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.967 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า 1) บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่าง ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .001 ตามลำดับ 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาควรลงเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น จัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมและการส่งต่อนักเรียนอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: บทบาทการบริหารงาน; ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This study focuses on examining the roles of student support system management performed by school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office Three. Particularly, the objectives were threefold including, 1) to determine the roles of student support system management of school administrators, 2) to compare school administrators' management roles of student support system classified by teachers' differences in educational levels, work experiences, and school size, and 3) to investigate suggestions for improving school administrators' managing roles of student support system within this specific setting. The sample consisted of 331 teachers from the target schools, selected through stratified random sampling using school size as the stratification criterion. The research instrument was a questionnaire with a reliability coefficient of 0.967. The statistical techniques used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and one-way analysis of variance ANOVA.

The research results were found as follows: 1) the levels of school administrators' management of student support system, both overall and across specific domains, were high; 2) there was no significant difference in overall levels of student support system management based on teachers' educational levels; however, significant differences were found based on work experiences and school size at the .01 and .001 levels, respectively; and 3) recommendations regarding the roles of school administrators in managing student support system under the Songkhla Primary Educational Service Area Office Three suggested that school administrators should conduct home visits to better understand students and organize systematic activities for student promotion and referral.

Keywords: Administrative Roles; Student Support System; School Administrators

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการศึกษาจึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดความรู้เท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แหล่งที่มาประการหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายของคำว่า “การศึกษา หมายถึง กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ” (ราชกิจจานุเบกษา, 2542: 6)

จากการจัดการศึกษาในประเทศไทยที่ผ่านมาพบว่า มีปัญหาด้านการศึกษาหลายด้านไม่ว่าจะเป็นความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม การเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสที่ไม่เท่าเทียม (คุณานันต์ วิหคภิรมย์, 2565: 2) ตลอดจนการขาดแคลนแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ ปัญหาการขาดวินัย นวัตกรรม (ทรงวุฒิ แก้ววิศิษฐ์, 2563: 3) ปัญหาเด็กและเยาวชนในวัยเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หลายประการ เช่น หนีเรียน ติดยาเสพติด เที่ยวกลางคืน ท้องก่อนวัยอันควร ปัญหาเด็กออกกลางคัน นักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษาและไม่อยากไปโรงเรียนจำนวนมาก ปัญหาเรื่องการใช้เทคโนโลยี นักเรียน

เข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่ายสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น แต่ยังขาดการใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด (กองทุนเสมอภาค, 2567: 11)

ในบริบทของสถานศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริม พัฒนา และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยอาศัยความร่วมมือจากครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการของบุคคล การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 11) เพื่อให้สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างทันทั่วถึงและเพื่อให้ได้รู้จักนักเรียนเพิ่มมากขึ้น รู้จักปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสังคม เช่น ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาการระบาดของสารเสพติด ปัญหาการแข่งขัน ปัญหาครอบครัว ปัญหาเด็กนักเรียนออกกลางคัน อีกทั้งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนยังช่วยส่งเสริมนักเรียนที่ดีอยู่แล้วให้เกิดการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (กรมสุขภาพจิต, 2546: 4)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งมีการบริหารจัดการภายในอย่างมีคุณภาพ 3 ระบบ ได้แก่ 1) ระบบบริหารจัดการในด้านความปลอดภัยและด้านประสิทธิภาพ 2) ระบบการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่มุ่งสร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา หนึ่งในแหล่งที่มาของแนวทางดังกล่าว คือ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดเน้นในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เป็นแนวทางสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดนโยบายทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ด้วยระบบที่ว่า 1 โรงเรียน 3 รูปแบบ และหนึ่งในนั้น คือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ประกอบไปด้วยโครงการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โครงการพาน้องกลับบ้าน และโครงการเด็กพิเศษและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ แต่การดำเนินการตามโครงการยังไม่ชัดเจนทำให้ยังพบปัญหาต่างๆ โดยจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลผ่านระบบ Student Care ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ปัญหาด้านการเรียน อ่านไม่ออก อ่านไม่คล่อง เขียนไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 32.63 ปัญหาเศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 25.04 ปัญหาด้านสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.33 ขาดเรียนบ่อย คิดเป็นร้อยละ 2.49 ปัญหายาเสพติด การใช้ความรุนแรง การเดินทาง ปัญหาทางเพศ และการติดเกม คิดเป็นร้อยละ 2.32 ของนักเรียนทั้งหมด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3, 2567: 22) ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นนักเรียนที่ต้องได้รับการช่วยเหลือตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งสิ้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำองค์กร มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผน การส่งเสริม สนับสนุน และการติดตามประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการหาแนวทางการพัฒนางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน นำผลการศึกษารังนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์สภาพปัญหา ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษามีมาตรฐานในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบสามารถที่จะเข้าถึงสภาพปัญหา กระบวนการแก้ไขปัญหาซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ครูและผู้เกี่ยวข้องจะได้ร่วมมือกันช่วยเหลือดูแลนักเรียนให้มีพัฒนาการก้าวหน้าใน

ทุกด้าน สามารถปรับตัว และพัฒนาตนเองให้ประสบความสำเร็จ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดีและดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 193 แห่ง ครูทั้งหมด จำนวน 2,225 คน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2568 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางคำนวณสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 28 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 43) ประกอบด้วยครูจำนวน 331 คน จากสถานศึกษา จำนวน 132 แห่ง ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การกำหนดกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยอิงตามขนาดสถานศึกษา ใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์ในการจัดสัดส่วน และทำการสุ่มครูจากแต่ละสถานศึกษาด้วยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของครู มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วยระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา
ตอนที่ 2 บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556: 121) ดังนี้ ระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมทางภาษาของข้อคำถาม ซึ่งใช้วิธีหาค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยวิธีการ

(IOC: Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.967 นำแบบสอบถามที่ผ่านแล้วเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนั้นนำหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูจำนวน 331 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามการวิจัยผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) โดยส่งคิวอาร์โค้ดผ่านระบบ E-Office ไปยังสถานศึกษาของครูกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ตอบผ่านระบบออนไลน์ รวบรวมข้อมูลทั้งหมดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศแล้วนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของครู

1. ระดับการศึกษา

- 1.1 ปริญญาตรี
- 1.2 สูงกว่าปริญญาตรี

2. ประสบการณ์ในการทำงาน

- 2.1 น้อยกว่า 5 ปี
- 2.2 5 – 10 ปี
- 2.3 มากกว่า 10 ปี

3. ขนาดสถานศึกษา

- 3.1 ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)
- 3.2 ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120 - 719 คน)
- 3.3 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป)

ตัวแปรตาม

บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือ เหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน
4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. ด้านการส่งต่อนักเรียน

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ศึกษาบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ผลเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 และครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาควรลงเยี่ยมบ้านนักเรียน มีการวางแผนการรู้จักนักเรียนที่หลากหลาย จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงให้ผู้ปกครองได้รับทราบ

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน มีความรู้ความเข้าใจในการคัดกรอง การคัดกรองต้องเป็นระบบและลดความซ้ำซ้อน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการคัดกรองมากขึ้น

3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมให้หลากหลายมีงบประมาณเพียงพอในการทำกิจกรรม มีการวางแผนการส่งเสริมที่เป็นระบบให้เกิดกับผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและเท่าเทียมกัน

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนสร้างความรู้ความเข้าใจและประชุม เมื่อครูดำเนินการแก้ไขปัญหาละเอียดทุกฝ่าย

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนและมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนมีช่องทางในการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายในและภายนอก

ตารางที่ 1 แสดงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	205	61.93
สูงกว่าปริญญาตรี	126	38.07
รวม	331	100.00
ประสบการณ์การทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	98	29.60
5 – 10 ปี	122	36.90
มากกว่า 10 ปี	111	33.50
รวม	331	100.00
ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก (นักเรียนตั้งแต่ 119 คนลงมา)	89	26.89
ขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 120-719 คน)	201	60.73
ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป)	41	12.39
รวม	331	100.00

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ค้นพบจากสามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามลำดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 3 ได้ให้ความสำคัญกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารงานให้สอดคล้องนโยบายของต้นสังกัดและผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีบทบาทสำคัญในการวางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนภายในสถานศึกษาของตนเอง สอดคล้องกับวิจัยของ กรดา มลิตา (2564: 30) ได้ศึกษาการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	SD	ระดับ ความคิดเห็น
1	ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.14	0.57	มาก
2	ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.23	0.41	มาก
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	4.16	0.51	มาก
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา	4.31	0.40	มาก
5	ด้านการส่งต่อนักเรียน	4.36	0.51	มาก
ภาพรวม		4.25	0.42	มาก

จากผลการวิจัยบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล พบว่า บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการปฏิบัติงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบสะสม แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน เพื่อให้การทำงานมีระบบจึงต้องมีการวางแผนงานให้รอบด้าน มีการเก็บข้อมูลที่ถูกต้องและมีเอกสารที่เป็นปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาหรือครูประจำชั้นดำเนินการรวบรวมเพื่อใช้เป็นสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งสามารถเอาไปใช้ในการช่วยเหลือ ติดตาม

นักเรียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สอดคล้องกับวิจัยของ นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญาณิศา เยี่ยมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน พบว่า บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ครูบันทึก วิเคราะห์ สรุป และรายงานอย่างเป็นระบบผ่านฐานข้อมูลที่กำหนด เช่น ระบบ OBEC CARE เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนส่งเสริม ป้องกัน แก้ไข หรือส่งต่อการช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ผู้รับบริการหรือผู้เกี่ยวข้อง สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการคัดกรองนักเรียนซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับวิจัยของ นูรมาน พิทักษ์สุขสันต์ (2564) ได้ ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสายบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการศึกษา พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน พบว่า บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย วางแผน และสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบรอบด้าน โดยมุ่งเน้นพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม และทักษะการดำรงชีวิต สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับวิจัยของ สุภัตสร สุริยะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายให้ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียน สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง สามารถอธิบายได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียนอย่างเป็นอันดับแรก จึงมอบหมายให้ครูเตรียมความพร้อมของนักเรียนและสร้างความเข้าใจร่วมกันกับผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพรดา บุญหล่อวัฒนา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหาร และครูมีความคิดเห็นด้านการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากและมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม บันทึกรายงานผลประเมินผลและรายงานผลหลังการส่งต่ออย่างต่อเนื่องเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการติดตามและประเมินผลหลังการส่งต่อ เพื่อให้การช่วยเหลือนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด การนิเทศและติดตามอย่างสม่ำเสมอช่วยให้สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงาน รวมทั้งปรับปรุงแนวทางการช่วยเหลือนักเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับญานิศา เยี่ยมสิริวุฒิ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการส่งต่อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและขนาดสถานศึกษา ดังนี้

2.1 บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยรวม พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการส่งต่อนักเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตามลำดับ อธิบายได้ว่าครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แม้จะมีพื้นฐานทางวิชาการและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แต่ในการปฏิบัติงานจริงภายในสถานศึกษา ครูทุกคนต้องดำเนินงานภายใต้นโยบาย และกรอบการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศักดิ์ ผกากรอง (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพราะว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันย่อมมีโอกาสในการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วม และการรับรู้ต่อการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิลา ขุนชำนาญ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

2.3 บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่ขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และด้านการส่งต่อนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อธิบายได้ว่าสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันย่อมมีบริบท ทรัพยากร บุคลากร และรูปแบบการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในแต่ละด้าน สถานศึกษาขนาดใหญ่หรือขนาดเล็กอาจมีความพร้อมในการดำเนินงาน การแบ่งหน้าที่ไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคิน เศรษฐภักดี (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะบทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

3.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษามีการลงเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อให้ได้รู้จักนักเรียนมากขึ้น มีการวางแผน กำหนดนโยบายเพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน และมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจงข้อมูล เพราะว่าการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลช่วยให้สถานศึกษาทราบถึงสภาพความเป็นอยู่ ปัญหา และความต้องการของนักเรียนได้อย่างแท้จริง

3.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจนและมีความรู้ความเข้าใจในด้านการคัดกรองนักเรียนมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการคัดกรองนักเรียนเพื่อลดความยุ่งยากซ้ำซ้อน

3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรมด้านการส่งเสริมที่หลากหลาย มีงบประมาณที่เพียงพอในการทำกิจกรรมและมีการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

3.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนสร้างความรู้ความเข้าใจและประชุมผู้ปกครองและผู้ปกครองต้องให้ความร่วมมือเมื่อครูดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

3.5 ด้านการส่งต่อนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานเป็นขั้นตอนมีช่องทางการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอก มีข้อมูลนักเรียนที่ถูกต้องครบถ้วน และสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกับผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า บทบาทการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ด้านการส่งต่อนักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการให้ความรู้ความเข้าใจในการส่งต่อนักเรียนเป็นอย่างดีที่สุด

1.2 จากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทุกด้าน เนื่องจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีบทบาทที่สำคัญเป็นอย่างมากในสถานศึกษา

1.3 ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดระบบบริหารจัดการข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้มีการเก็บรวบรวมและปรับปรุงข้อมูล

1.4 ด้านการคัดกรองนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนด้วยวิธีการที่เหมาะสมและหลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน

1.5 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ

1.6 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สถานศึกษามีกระบวนการวิเคราะห์สาเหตุเชิงระบบสำหรับนักเรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหา เพื่อให้สามารถวางแผนช่วยเหลือได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 มีการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในทุกสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้น

2.2 ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดอื่นๆ

2.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยทั้งภายในและภายนอก

เอกสารอ้างอิง

- กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา. (2567). *ปัญหาการศึกษาไทย*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.eef.or.th> [5 มกราคม 2569].
- กรมสุขภาพจิต. (2546). *คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 1-ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- กรดา มลิตา. (2564). การบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(2): 32-40.
- คุณานนท์ วิทาศิริมย์. (2565). ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการให้การศึกษาแก่เด็กนักเรียนไทย. *สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ญาณิศา เยี่ยมสิริวุฒ. (2564). การจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. *สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

- ทรงวุฒิ แก้ววิศิษฐ์. (2564). ปัญหาจากระบบการศึกษาไทย: สู้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “ให้ชีวิตได้ใช้”. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 12(1), 142-155.
- นพพรดา บุญหล่อวัฒนา.(2561). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นุรมาน พิทักษ์สุขสันต์. (2564). การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาอำเภอสายบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปัตตานี เขต 3. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก, 4 หน้า 41-50.
- พรศักดิ์ ผลการอง. (2562). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี.
- ภาคิน เศรษฐภักดี. (2560). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. *สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาภูมิภุมาราชวิทยาลัย.
- ศิวา ขุนชำนาญ. (2564). การบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. *สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สุภัทสร สุริยะ. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดกรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำทางการศึกษา, มหาวิทยาลัยสยาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2568). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ 2568*. สงขลา: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- Goodman, Robert, and others. *Using the Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ) to Screen for Child Psychiatric Discipline in a Community Samples*. Dissertation Abstracts International 65, 10 (October, 2003): 1178-A.

